

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Făi'a acésti'a ese in tóta domineca,
— dar prenumeratiunile se primescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrungri'a: pre anu
6 fi. pre 1/2 de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éra pentru Strai-
netate: pre anu 8 fi. pre 1/2 de anu
4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tóte siouedeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea dirigită a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se primescu cu 7 cr. d
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Suntu multi de-acei'a.

Sunt multi de-acei'a, cari nu au stare,
Ba neci pr'in jeburi lécu de parale,
Dar' ei vedi totu-si luesuruescu,
Si pr'in calese se tavalescu.

Lumea se mira cà cum se póte
Sà paradeze aste derlodge?
Dar' lucru draga e pré curatu:
Vedi, pre ei draculu i-a cumparatu!

Sunt multi de-acei'a asta-di in lume,
Carii se lauda — de te scàrbesci —
Cu a loru ranguri, cu alu loru nume,
Cu a loru titluri mari unguresci.

Dar' lumea ride de-aloru prostia,
Cà-ci ei sormanii tóte le au
Castigatu numai pr'in misieliu,
Cà-anima, sufletu si-onóre n'au.

Sunt apoi multe femei de acele,
Carii se lauda cu frumusetie,
Cu rochii scumpe, cum-cà ca ele,
Nu se mai afla alte nobletie.

Ha, ha, ha! cata sà ridu badica,
Ca si candu lumea nu le-ar cam scí,
Cà-aloru frumsetie-c d'in aptica,
Hainele scumpe pre detorii!!.....

Cele mai mari adeveruri (???)

Romanii ardeleni sunt cei mai cerbicosi, ener-
giosi si resoluti cetatieni ai Ustura-unguriei.

Devis'a romaniloru ardeleni este: binele
poporului! de si càile, pre cari lucra la acésti'a, sunt
chiaru n'umai contrarie.

Convetiurca rom. ard. este ca o armonica —
(stricata). Venitoriulu rom. ard. dupa ostenefile de pone
acum' sunt: cetati, munti, imperie de auru — (in aeru.)

Si pentru tóte aceste este garantia: nasulu tur-
titude la „Tiligrapulu Romanu“, adeca pone candu
vre sà fia elu in frunte.

In Banatu neci nu mai cresce buruian'a: *cofesiona-*
lismu.

Guvernamentalii in Banatu càte 20. se *ravescu* pre di,
cei „buni“ inse, cresc in proportia intreita.

Cerculu *Fagetulu* e curatu ca *aurulu* de lotrii, sàr-
latani si farisei.

Sedanu e celu mai mare santu actuale, cà-ci dupa
organulu amiculu seu de cruce *Bòsanu*, este inocentu
ca prunculu d'in *léganu*.

Ioni bravulu lugosianu e gonitu pentru pré national'a
aperare a turmei.

Caldur'a e maricica, dara unoru *banatieni* infocat
nationalnici, neci in minte nu li vine a se trage la *tufa*.

Raritate.

In 4. sept. fiindu toti deputati rom. nat. la o-l-alta
s'a tienutu siédinti'a prima, in care s'au constituitu, de-
chiarandu-se de **partida rom. nationale**. Numai de càtu
in 5. sept. s'a si tienutu alt'a siédinti'a, in care, intre multe
poclone, esprimandu-si nespūs'a bucuria, cà éra au fostu
fericiti a fi alesì de deputati, au ocupatu éra locurile
loru — a casa.

In 6. sept. s'a tienutu a 3. siédinti'a, in care toti,
versàndu lacrima de sange, si-au sprimatu condolenti'a
pentru colegii in Domnulu de — functii.

In 7. sept. s'a tienutu a 4. siédinti'a, adeca nu s'a
pututu tiené pentru cà lacrimelc inca nu s'au opritu
(trebue cà dorerea e mare.)

(De nu s'a fi gatatu cu acestea, apoi vomu vedé
ce va mai fi.)

TANDA SI MAND'A.

- T. Éca Mando inca-o scire
Curiósa preste fire!
- M. Nó! . . dá care-e? te rogu spume,
Cà-ci te-auscultu cu atentiune!
- T. D'apoi éca mài fertate:
Mergendu eu pr'in multe sate,
Mai pre urma me-am opritu
In *San-georgiu*, frumosu opidu!
Acolo cu mieu, cu mare,
(Cà-ci erá o consultare:)
Strigá tare, ne'nvetatu:
„Haid' s'alegemu deputatu,
Nu mai suntemu „pasivisti“
De-aci mai multu, — ci-„activisti!“

Candu ori-care a dísu espresu:
„Romanu verde“-e de-alesu,
Neci unguru, neci renegatu,
Sà ni fia deputatu,
— Atunci „Celu cu barb'a mare“
(Fia-i dísu lui spre onóre:
„Zsiga bácsi!“) sí pasiesce,
Mai cu forti'a întetiesce,
Ca sà-i dec auscultare
La „credeu-i nationale;“
Déca cumva sí-asta dat'
Lu-ar' alege deputatu!

Acum' díce fia-cine:
Acestu omu n'are rusíne,
Cà-ci elu póte vedé bine,
Cà pentru elu nu e nimo! . . .
Acum' are ochi sí „orbulu!“
Elu e „vulpea,“ — noi nu „corbulu!“
O sà-alegemu deputatu
Romanu bunu, nu renegatu,
Care díce multe bune,
Er' in fapta sunt mintiune,
Care pentru-unu „blidu de linte“
Dreptulu natiei 'lu vinde!!
Romanu bunu ni trebe dara,
Er' cu renegatii-afora!!!

- M. Au nu scii tu fratióre,
Cà: „Acelu cu barb'a mare“
A amblatu ca unu pastiiu
Pr'in *Fogarasu* sí Sabiiu,
Pentru scopu-i laudatu,
Sà reéca deputatu?!
Dar' cu totii in adinsu
Prototindeii lu-au respinsu!
- T. Sí-acolo nu lu-au lasatu-lu
Candu se-a alesu deputatulu,
Ca sà iutre 'n adunare
Unu voinicu romanásu, care
I díse lui cu zimbire:
„D'altadata spre servire,
Dar' acum'a 'ti spunu curatu,
Cumca 'n Iontru nu-e iertatu!“

Sí sà-lu vedi mài fratióre
Cum o luà pre petióre
Cum o taià in apoi
Ca unu catielasú de oi!!

- M. O asìe síoda poveste
Dau „remasu“ cà numai este!
Dar' sà 'nvetie sí-alta dar'
Sà mai éca candidatu!
- T. Ba va fi nu preste multu
Cu „Stroi'a“ d'in *Naseudu*,
Cà ci nu-sí ia mintea d'in cuiu,
Sí face totu „de-a-le lui“
Cu totulu nerumegate,
Ca mai multe 'ndatinat;
Dar' va capetá elu minte,
Cà-ci de aci înainte
Mereu ilu voiu sbiciuí
Sí mi lu-oiu mai netedí
In „Guriti'a-Satului,“
Pou' i-a trece voi'a lui, —
Cà-ci mie de elu nu-mi pasa
Neci lui

V. de Cucurésa.

T. Dara ministrulu *Kerkápoly* cum de nu se-a opacitu
mái multu tempu pre la *Logosú*?

M. La ce? cà-ci sí asìe nu a avutu elu neci o tréba
pre acolo.

T. Bine, bine, — d'apoi asìe dara la ce a mài im-
multitu sí elu ómenii pre acolo séu mài bine a díce—ce a
cautatu elu?

M. Nemicu alt'a, decátu a venitu sà mài véda: ce
li mài facu cortesii loru, la cari apoi a mancatu, se a
saturatu, sí pre urma se a cam caratu.

T. No vedi cà totusí a facutu elu ceva.

M. Da a mancatu sí a beutu!

MAGAZINULU

Iul

„GUR'A-SATULUI.“

VIII.

Noi Gur'a-Satului, d'in grati'a prenumerantiloru
nostri sí d'in interesulu tipografului, Intieleptu alu ro-
maniloru de d'in cóce de Carpati, amu hotaritu in sva-
tulu nostru celu mare, sí, pentru-ca sà se scie, facemu
tuturora cunoscutu, cumcà glum'a-e gluma, risulu risu,
dar', pentru-ca, pr'in imbogatirea loru sufletésca, toti ro-
manii sà póta sórbe fericirea cu lingur'a coa mare, este
de trebuintia ca ei sà invetie limb'a in care „*Hadir*,“
díce „*az ungyalát neki!*“ catra „*Jupiter*“ care, de asemenea
filoru lui „*Israelu*“, in vremile mài próspete au invetiatu
acea limba „*kellemteljességáhatlenségüknek—énésca.*“ —
Dreptu-acea, de aici înainte avemu sà dresámu multu
prea cinstitele urechi sí limbi ale cetitoriloru nostri,
pentru-ca ele sà se indeletnicésca cu acele graiuri ne-
pamentesci, încependu, pentru-ca sà fia, precumu are sí
trebeu sí s'a dísu c'o sà fia, cu plansórea unui bietu de
romanu „*ne emberszellemlékeltségáhatlenségüknek-uit,*“ precumu
ca — scósa d'in „*Gazet'a-Transilvaniei — urmédia:*

„*Tekintetés k. Törvényszék!*

Az idej. e 10-en Aprilis 2317/polg. szám
alatt hozott resolutio ellen következő

Semmiségipanszt

hozok. A panaszolt resolutio nem törvényes, mert

a) A tekintetes törvényszéknek nem illik egy semmi-
ségi panaszt rejciálni de csak a legfőbb és ad excelsam
curiam mint a semmítőszéknek promoválni, nem a k.
törvényszék a dolog ítelni egy semmiségi panasz altól.

b) A 1868-ik évi XLIV czik. nem lehet úgy fordulni és explikálni hogy valaki akar; mert az articulusba és az a czik által a feleknek a jog fentartotik az a nyelvben a pereket is iratok beadni in judicium a nyelvben a mellyetbe tud is akar, és a t. törvényszék köteles van epen eza nyelvben a választ kiadni.

Roszul értetik a. t. k. Törvényszéknel a fenerintet articulus, mert a citalt articulus nem kizár az a nyelv. mely in praeterito gyakorlásba volt — a nemet is a román nyelv nem csak a vasos absolutismusba, a Bach allat, in usu volt, hanem az a mostani organisatio előtt. En és a mas Brassai ügyvéd collega is a folt erőben nemet és román nyelvben scripta a tekintetes volt Háromszéki törvényszéknek promováltak és soha rejciáltak. En edig mindenkor most is az excelzam curiam et inclytam tabulam regiam a nagyméltóságú ministeriumhoz is actat a nemet vagy a román nyelvben beatam is soha nekem rejciáltak. Tovab a nagyméltóságos kir. Tabla Praeses, baro Apor ur, mikor it Brassoba volt mint ministerium Comissarius úgy interpretált a törvény, hogy csak a törvényszeki beli procedura a magyar nyelvben muszái gyakorlani a perfeleknek jus maradvan, sua lingua gyakorlani. Az hiszem hogy a törvény nem máskepen kerü és nem lehet kerni; mit én az oka, hogy az én anyja nem magyar aszony de oláh volt? Mit én az oka, hogy az absolutismusba nem propunáltak a gymnasium és a akademiakba magyar nyelvet? Látni van, hogy a t. k. törvényszék contra legem agalt, hogy az enyim semiseqipanasz nem acceptálni hanem rejcialni mandalt, és hogy nem van jog engem admonaltani hogy én írjak magyar nyelvbe, ha tudni ha nem tudni, mert törvény sem nem mondja hogy muszái.

Hiszem, van nekem causa suficiens semiseqipanaszt releválni és kerni, tekintetes törvényszék kegyelmes lenni, ezen panaszt secundum legem processualem ad excelsam Curiam promoválni, a ki méltoztotassék a tek. törvényszék resolutioját mondani hogy semmi és parancsolni hogy az enyim kérésre secundum legem tartozig a tek. törvényszék procedálni.

Végre kérem a nagyságos Curiat, legyen jó nekem engedni ha nem jól írtam magyarul, 's ha törvényt értem én roszul poenát azért ram nem decretalni, mert most írom elsőször magyarul, is ha elek jobb tanulni is írni magyarul akarnék.

Brassoba, 22. Aprilis 1872. N. N.
ügyvéd
nne Puscoiu Todor."

Sî s'a datu acestu decretu alu nostru spre pricip-sirea romaniloru in resiedinti'a nôtra Crisîenésca la anulu:

dela Cristosu	1872
dela descalcarea Traianiziloru	1767
éra dela cuceririle glorióse ale „Hadârji-vitézségtelenségheletlenségükben-ianiloru“	
ani (ummai)	979

(totu-sî prea multu.)

Dîsu:

Noi Gur'a-Satului.

La esamenu de maturitate.

Profesorulu: Sâ trecemu la istori'a romaniloru, ce ni-ai sci Domni'a-ta povesti despre Catilin'a?

Candidatul: Despre Catilin'a dieu nu sciu nemic'a, inse despre Cati sî Lin'a deschilinitu asî sei multe povesti! . . . .

Fé'ta sí Femeea.

È unu ce superbu femeea pone-o fé'ta,
Dar' déca se marita — întorce fói'a 'ndata.
Ca fé'ta 'n diori se scóla la lucru, sí-e barbata,
Ca femee inse la prandiu inca-e calcata. . . .
Ca fé'ta e glumétia sí fórte 'ncantatóre,
Ca femee inse cu secaturi te-omóre.
Ca fé'ta e contenta cu pucina cafea,
Ca femee inse nu-o mai poti saturá.

Ca fé'ta candu glumesce, nitielu falc'a-ti atinde,
Ca femee inse sí ochii-ti i-ar stinge.
Ca fé'ta cu placere privesce 'n ochii tei,
Ca femee inse-i mai place mopsulu ei.

Ca fé'ta nu mai tie-ti jura ea amoru,
Ca femee are sí câte-unu verisóru.
Ca fé'ta se pricepe frumosu a lingusí,
Ca femee apoi a te sí palmuí!

GIGURI-MIGURI.

— (Modulu de a face avere.) Unulu d'entre principalii bacani d'in Bucuresci, priimindu intr'un'a d'in dile sum'a ce-i detoriá unu altu bacanu mai micu, care-sí aprovizionéza in totu de-aun'a miculu seu magazinu de la marele bacanu, creditorulu, ca multiumita pentru esac-titatea cu care i se platea. scóse unu biletu de teatru d'in buzunaru sí díse:

— Am fostu adi sí am luatu dóue bilete de teatru. stalu II-lea. Iti facu cadou unulu d'in ele.

Miculu bacanu ilu primí, i multiumí sí plecá.

Câte-va dile in urma, marele bacanu trecendu pe Strad'a Dómei, in trasura. intalnesce in fati'a Postei unu mortu. Cum este de felu religiosu, ca mai toti negutietorii, se dete diosu sí incepú sá se inchine. Unu borfasíu, care nu erá asia religiosu sí care nu se ocupá câtu-sí de pucinu de cei morti, i smulse césorniculu d'in buzunaru sí disparí.

Óri cine-sí póte intipui desperarea marelui bacanu, care pentru unu sfantiu perdutu e in stare sá nu manance trei dile ca sá-lu puna la locu.

Tocmai sub impresiunea acelei mari perderi, sosise érasí tempulu, ca miculu bacanu sá-sí platósca detori'a. Vine, cere socotél'a, i se presenta; inse pe lunga lucrurile de bacania, insemnate, se vede mai diosu trecutulu sí unu biletu de teatru.

— Ce felu, díse miculu bacanu: biletulu nu mi l'ai daruitu?

— Da; inse atunci nu-mi furase césorniculu! Acum' trebuie sá-lu platesci. (Tel.)

(=) Dupa cum afirma ómenii de specialitate, apoi cas'a narodiloru d'in Pest'a, sá fia un'a d'entre cele mai mari sí mai grandióse zidiri d'in lume. — Dovéda, dara cà in Ungari'a trebuie sá fia sí fórte multi narodi.

AMBII DIEU!

Lévay sí Kohen
Ambii dieu hab'n's Krochen,
Cá se nascu scandale,
Déca furi parale;
Deci d'in sutele de mii
Au datu sí lui Lónyai. . .

Cuvinte

scóse d'in dictionariulu lui „Gur'a-Satului“ si explicate de Tand'a si Mand'a.

Anatem'a: — Un'a pétra de móra tocita, pentru care nu numai jidanulu, dara neci crestinulu nu mai da neci macar o potóra.

Bugetu: — vedi protocoálele dela magistratulu d'in *Logosiu*, cari sunt grozavu de mari, dara fore neci o sperantia.

Celibatu: — Unu ce despre care fórte ne scandalizam, fiindu-cà nu se pastreza de feliu.

Diurnalistu: — Unu individu nu arare ori mucosu, care la atare fóia scrie istori'a pilaritieloru.

Cultu: — Un'a campia estinsa si frumósa, éra in mediulocu cu o fontana séca.

Poporu: — O óie pre care unii o mulgu, alti o tundu, cea-l-alti apoi o belescu. . . . .

Representantia: — Un'a turma de totu feliuulu de dobitóce.

Aristocratu, séu *aeru stricatu*: — Vedi proprietarii de 7. prunci d'in Transilvani'a.

Deputatu: — O arma reu incarcata, care la antai'a primejdia te minte! . . . . .

Femea cocheta: — Unu diamantu falsu, care cu câtu mai tare scilpesce, cu atât'a e mai nepretiosu.

Infalibilitate: — E a minti' asfê, încàtu însuti sà credi! . . . . .

Libertatea unгурéscă: — E o ironia cu care ti-bati jocu de altii! . . . . .

Ministeriu responsabile: — unu monstu cu 8 capete fore de crieri!

Fiscalu: — e un'a teliga, de care déca te-ai prinsu, apoi tu-i fi calu. etc. etc. etc.

Unu sarutatu.

Junii esti'a-su curiosi,
In câtu nu mai póte fi,
Cugetati: unulu falosu
Sà-i dau—dîse—unu puserli.

Dara fiindu-cà i-am abdisu,
De si sciu cà nu me-ti crede,
Coconasiulu meu a disu:
Aid' iut', cà nime nu vede.

Si-apoi candu i-am poruncitu.
Maniósă, sà se care,
Dice baetulu pocitu:
Cà-mi da elu o sarutare.

In sfersitu am cugetatu,
Fiindu-cà lumea nu ne vede:
E mai bine-unu sarutatu
Sà castigu de câtu a perde! . . .

Telegramu.

Antisti'a comunale d'in Lug. . . . in presér'a de 18. Aug. ca sà esceleze, in localitatea sa, a onoratu pre celebritatile basericesci, civile si militare d'in locu, cu o serenada, conductu de factie grandiosu si compusu d'in toti stegartii, cocisii si vagabundii, càti nu mai se au aflatu pr'in bordeiele de pr'in orasiu, pre cari apoi insusi primarinu ii conduse. Eutusiasmulu a fostu mare, sberatur'a grozava, si scandalulu ne mai pomenitu. Onóre antistiei comunale d'in Lug. . . . !

Proprietariu, editoriu si redactoru: diriginte **Mircea B. Stanescu**. — Girante respundietoriu si corectore: **Basilu Petricu**.

Numai Córnele sà-i remana.

Tieranulu Ionu: Unde mergi frate Petre?

Tieranulu Petru: Mergu sà-mi colegu cucuruzu.

Ionu: No cà mai si ai ce culege.

Petru: Cum sà nu de pe unu lantiu intregu.

Ionu: Da vedi cà ti l'au mancatu.

Petru: Cine draci?

Ionu: Boii popii. . .

Petru: Au! mance-i lupii boi, — popii numai córnele sà-i remana!

Gum e mai bine?

Esci avutu? séu dai de reu?

Esci sluga? séu fibireu?

Ai norocu? lumei nu-i place;

Dai de reu? ea jocu si-bate; —

Deci mai bine-e de sgodesci,

-- Lumea ca sà-o pacalesci. . . .

A. si B.

A. Óre de ce sunt Spaniolii esti'a asiè de resculatori?

B. Pentru cà la ei este datin'a, cà déca regele siède mai multu de câtu unu anu de dite pe tronulu lui, atunci poporulu se rescóla.

A. Óre *zarandanii* de ce au inceputu a strigá de si cam tardioru, cà gimnasiulu loru se innéca?

B. Pentru cà „Pester Lloyd“ imparte tuturoru natiuniloru d'in *Ustura-unguria* tóte câte se receru numai pentru scopuri de *cultura si civilisatiune*.

A. Adeca numai guvernulu nu!

La 3. Septembrie,

Tinghi-linghi va sà sune, —
Dobitóce-oru sà se-adune:
Boi, vitiei, vite cornute,
Oi blande, si capre siute,
Si-o turma de armasari,
Pr'inte ei si multi magari,
Cari totu „igen“ voru sberá
Trei ani pon' ne-oru imbetá!

Deslegarea

ghiciturei numerice si cu litere, aparute in nrulu 33. alu acestui diariu este: „*Mam'a vitriua, novela, tradusa (de) Mirone Melarianu (Romanu)*.“

Buna deslegare amu priimitu dela dnulu *Ioane Bun'a* d'in *Tinc'a*.

Telegrame priv. ale „Gurei Sat.“

Pest'a, 5, sept. 8. óre a. m. Pop'a „Lek“ (adeca Linge) a sositu; s'a bagatu in „craiti'a Angliei“; *bagagiulu* urméza.

Pest'a, 5. sept. 10 óre a. m. „Lek“ intalindu-se cu „Bösanu“ s'a apucatu de grumazu si sa'u tiucatu; unu catielu di'n „strad'a statiunii“, vediendu-i, numai de câtu l'a taiatu coler'a.

Pest'a, 5, sept. 11 $\frac{1}{2}$ óre, a. m. „Lek“ cu unu cornu de prescura in manecariulu reverendei ducundu-se la „Honvéd“ tocmai ce beu unu meselu de „apetitoriu.“

Pest'a, 5. sept. 12 óre a. m. „Lek“ chiaru sosi la cartiru si s'a pusu la hodina.

Pest'a, 5. sept. 7 $\frac{1}{4}$ óre. d. p. „Lek“ neci acum' inca nu s'a pomenitu, fiindu-ca de afara lu-audu cum horcane.

Meliti'a Redactiunei.

Mai dispunemu de esemplarie complete d'in diariulu nostru, precum dela 1 lui *Juliu*, asiè si dela 1. lui *Ianuariu* alu actualului anu. Acést'a spre orientarea aceluor interesati.

Dlul S. B. S. in N. *San-georgiu*: Ti satisfac cererea si astadata. Tramite materialulu, ce dici a-lu ave gat'a si binevoese a ni dá regulatu sucursulu spirituale si in venitoriu, — apoi dela 1. lui *Octobre* vei priimi diarnalulu gratisu, numai comunica-mi adres'a.